

СУЧАСНАЯ БЕЛАРУСКАЯ ЛЕКСІКАГРАФІЯ

ЛЕКСЕМНЫЯ ТЛУМАЧАЛЬНЫЯ СЛОЎНІКІ

Працяг. Пачатак у № 1, 3.

9. Слоўнікі лексічных формаў – тып семантычных лексемных слоўнікаў, у якіх аб'ектам апісання выступаюць групы слоў, аб'яднаных адносінамі фармальнай або семантычнай тоеснасці (амонімы, сінонімы), падабенства (паранімы), апазіцыйнасці (антонімы).

У **слоўніках амонімаў** з рознай ступенню падрабязнасці пададзены лексічныя адзінкі, якія супадаюць па форме, але адрозніваюцца па значэнні. Зона семантычнай інфармацыі для слоўнікаў амонімаў абавязковая, паколькі дазваляе паказаць адрозненне паміж амонімамі.

“Слоўнік амонімаў беларускай мовы” (Мінск, 1991; каля 1265 тыс. сл. арт.) В. Старычонка створаны на аснове лексікі, зафіксаванай у акадэмічных перакладных, этымалагічных і тлумачальных слоўніках, а таксама дыялектных слоўніках І. Бялькевіча, М. Каспяровіча, М. Шатэрніка, Р. Яўсеева, “Слоўніку беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча” і інш. Кожны артыкул змяшчае пары ці групы амонімаў з разгалінаванай сеткай значэнняў, даецца ўказанне на колькасць кампанентаў аманімічнай пары. Індэкс паказвае на спосаб утварэння амонімаў. У канцы слоўніка размешчаны “Індэксы паказчык тыпу амонімаў і іх суаднесенасці з рознымі часціцамі мовы”.

ВЕРХАВОДКА 1 – 2, т. II

Верхаводка¹ ж. Заправіла, зажак. *Верхаводка кіруе ўсімі, вядзе за сабой.*

Верхаводка² ж. Вада, якая залягае недалёка ад зямной паверхні. *Яма запоўнілася верхаводкай.*

Слоўнікі сінонімаў прызначаны для сістэматычнага апісання сінанімічных груп, радоў, парадыгмаў, характэрных для слоўнікавага складу мовы.

“Слоўнік сінонімаў і блізказначных слоў” (Мінск, 1976; 3-е выд. 2005; каля 1900 сл. арт.) М. Клышкі ўключае агульнаўжывальную лексіку, размоўна-бытавыя словы, фразеалагізмы, устойлівыя адзінкі і інш. Матэрыял згрупаваны па сі-

нанімічных радах. Пасля дамінанты прыводзяцца стылістычна нейтральныя сінонімы і блізказначныя словы. Потым пералічваюцца сінонімы і блізказначныя словы, што належаць да гутарковага стылю, кніжныя, устарэлыя, народнапаэтычныя адпаведнікі і словы, якія ўжываюцца жартоўна, іранічна, у пераносным сэнсе. Сінонімы і блізказначныя словы ілюструюцца прыкладамі.

“Слоўнік сінонімаў беларускай мовы” (Мінск, 2004; каля 10 400 сл. арт.) С. Шведава змяшчае лексіку сучаснай беларускай літаратурнай мовы. Значнае месца ў ім займаюць навуковыя тэрміны, устарэлыя словы, іншамоўная лексіка і неалагізмы. Аўтар дастаткова шырока і вольна разумеў паняцце “сінонімы” [2] і не пацвярджае прыведзены матэрыял прыкладамі з літаратурных тэкстаў (гл. табліцу 1).

Табліца 1.

“Слоўнік сінонімаў і блізказначных слоў” (1976) М. Клышкі	“Слоўнік сінонімаў беларускай мовы” (1976) С. Шведава
КУХАР, ПОВАР, КУЛІНАР / у вайскавай часці ці ў рабочай арцелі: КАШАВАР . Рыбу нам засмажыць кухар . А. Вялюгін. Добры повар і з карэння зварыць смачную страву. М. Засім. Чарга выпадала Андрэю на гэты раз быць кулінарам , але Сава не даваў яму дакрануцца да гаршка. П. Пестрак. Вось мы зараз да кашавара : “Так і так – давай афіцэрскую яду хворым салдатам...” К. Крапіва	кухар • кухмістр (гіст.), кухарчык, кашавар, кашапар, повар, паварчук. ◇ Панскі кухар...

У **“Слоўніку паранімаў беларускай мовы”** (Мінск, 1994; каля 1420 сл. арт.) С. Грабчыкава сабраны групы слоў, падобныя па марфалагічным складзе, але адрозныя па семантыцы. Крыніцамі матэрыялу паслужылі ТСБМ, а таксама акадэмічныя перакладныя (руска-беларускі і беларуска-рускі) слоўнікі.

УЗМЕЖАК // УЗМЕЖЖА

Узмéжак. Край мяжы; мяжа.

На ўзмежках палеткаў чырванюць буйныя ягады шыпышыны. Я. Брыль.

Узмéжжа. Неўзараная зямля паміж палеткамі.

А ў сад зайдзі узмежжам да рабін – гараць, ірдзеюць на марозе. А. Пысін.

“Слоўнік антонімаў беларускай мовы: канкрэтныя выпадкі ўжывання” (Мінск, 1994; 625 сл. арт.) У. Лазоўскага. Тут пададзены ан-

Цыкл матэрыялаў “Тэорыя і гісторыя беларускай лексікаграфіі” Дзмітрыя Дзятко друкуецца з 2016 г. У №№ 7 – 8 змешчаны артыкул “Лексікаграфія як раздзел мовазнаўства: Тэрміны, праблемы, тыпы слоўнікаў”, у №№ 3, 4, 6, 7 за 2017 г. – артыкул “Перыядызацыя гісторыі беларускай лексікаграфіі: XIII – пачатак XX ст.”.

танімічныя пары слоў, паказана залежнасць антанімічных сувязей ад кантэксту. Значэнні антонімаў тлумачацца і ілюструюцца прыкладамі з мастацкай літаратуры, публіцыстыкі і перыядычнага друку, а таксама фраземамі, прыказкамі і прымаўкамі.

ЦВІСЦІ – ВЯНУЦЬ

Паступова раскрывацца пялёсткам бутона	Паступова высыхаць і ападаць пялёсткам бутона
---	--

Цвісці (вянуць) кветцы.

Спарыш і дзяцельнік гусціліся ля дарог, **цвілі і вялі** жоўтыя кветкі на высокіх сцёблах (Чорны).

У апошнія дзесяцігоддзі ў беларускім мовазнаўстве акрэслілася тэндэнцыя да ўкладання комплексных слоўнікаў лексічных формаў, у якіх падаюцца розныя групы лексікі: “Слоўнік лексічных формаў: сінонімы, амонімы, антонімы, паронімы, амографы, амафоны” (Мінск, 2004; каля 650 сл. арт.) Я. Хвалея і У. Шарпілы; “Беларуска-рускі слоўнік: міжмоўныя амонімы, паронімы і полісемія” (Мінск, 2004; каля 2,2 тыс. сл. арт.) В. Выхоты; “Слоўнік беларускай мовы: амафоны, амаформы, амографы, амонімы, антонімы, паронімы, сінонімы” (Мінск, 2006; больш за 2 тыс. сл. арт.) А. Баршчэўскай і Р. Шастак; “Комплексны лексічны слоўнік беларускай мовы: сінонімы, антонімы, амонімы, паронімы” (Мінск, 2008; каля 500 сл. арт.) Л. Гамезы і іншыя даведнікі. Многія з такіх выданняў – гэта механічнае аб’яднанне пад адной вокладкай канцэптуальна розных слоўнікаў, яны вылучаюцца адсутнасцю адзінага лексікаграфічнага падыходу.

10. Слоўнікі скарачэнняў – тып семантычных лексемных слоўнікаў, у якіх апісваюцца разнастайныя абрэвіятуры – нязоўнікі, утвораныя з усечаных слоў або ўсечаных кампанентаў зыходнага складанага слова.

У акадэмічным **“Руска-беларускім слоўніку скарачэнняў”** (у 2 т.; Мінск, 1996; каля 23 тыс. сл. арт.) зафіксаваны розныя тыпы ўтварэнняў: ініцыяльныя скарачэнні (ІМР – Інстытут мінеральных рэсурсаў), складанаскарочаныя складовыя словы (*ваенкамат* – ваенны камісарыят), складанаскарочаныя словы змешанага тыпу (*БелСЭ* – Беларуская Савецкая Энцыклапедыя), запазычаныя скарачэнні (*Bi-bi-ci* – англ. BBC – British Broadcasting Corporation), умоўныя графічныя скарачэнні простых і складаных слоў (*ст.* – стагоддзе, *а/п* – аэрапорт) і інш.

Ва ўмовах глабалізацыі важнае значэнне для міжмоўнай камунікацыі ў розных сферах маюць слоўнікі з уваходнай мовай англійскай: “Англійска-беларускі слоўнік скарачэнняў” (Мінск, 2010; каля 8,5 тыс. сл. арт.) Ю. Кардубан; “Англа-руска-беларускі слоўнік асноўных скарачэнняў

у галіне інфармацыйных тэхналогій для студэнтаў, выкладчыкаў, спецыялістаў” (Мінск, 1996; каля 600 сл. арт.) П. Бранцэвіча і А. Кабайлы; “Англа-руска-беларускі слоўнік асноўных скарачэнняў у галіне інфарматыкі” (Мінск, 2009; каля 600 сл. арт.) А. Кабайлы і Н. Савіцкай.

11. Анамастычныя слоўнікі – тып лексемных слоўнікаў, у якіх падаюцца розныя віды асабовых найменняў. Тапанімічныя слоўнікі фіксуюць геаграфічныя назвы – найменні водных аб’ектаў (гідронімы), асабовыя імёны ўнутрыгарадскіх аб’ектаў (урбанонімы), назвы сельскіх паселішчаў (камонімы) і г. д. Антрапанімічныя слоўнікі змяшчаюць асабовыя найменні чалавека (прозвішчы, уласныя імёны, імёны па бацьку і інш.) [3, с. 138 – 149].

Беларускія антрапанімы (уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны па бацьку, прозвішчы) зафіксаваны ў працы М. Бірылы “Беларуская антрапанімія” (ч. 1 – Мінск, 1966 – 1982).

Уласныя імёны ў розных аспектах апісаны ў выданнях: “Слоўнік асабовых уласных імён” (Мінск, 1965; 1-е выд. 2005; больш за 2,5 тыс. сл. арт.) М. Будніка; “Слоўнік асабовых уласных імён” (Мінск, 2011; каля 2,5 тыс. сл. арт.) Г. Усціновіч; “Слоўнік беларускіх імёнаў” (Мінск, 2009; больш за 2 тыс. сл. арт.) і “Слоўнік беларускіх імёнаў і сямейна-родавых паняццяў” (Мінск, 2013; больш за 2 тыс. сл. арт.) І. Яшкіна; у калектыўным “Анамастычным слоўніку твораў Якуба Коласа” (Мінск, 1990; каля 6 тыс. сл. арт.). Беларускія ўласныя імёны з іх адпаведнікамі ў рускай мове падаюцца ў “Слоўніку асабовых уласных імёнаў” (Мінск, 2000; каля 2780 сл. арт.) У. Сарокі.

Адзіны слоўнік, дзе пад адной вокладкай сабраны псеўданімы і крыптанімы беларускіх пісьменнікаў, – “Слоўнік беларускіх псеўданімаў і крыптанімаў (XVI – XX стст.)” (Мінск, 1983; каля 5 тыс. сл. арт.) Я. Саламевіча.

Слоўнікавы артыкул навуковага антрапанімічнага слоўніка можа ўключаць граматычную, этымалагічную, частотную, функцыянальную, семантычную інфармацыю пра ўласныя імёны:

ЦІХАН, канан. правасл. Тихон. Вытворныя: 1) ад асновы *Ціхан* з суфіксамі *-ец, -ка, -яка*: *Ціханец, Ціханка, Ціханяка*; 2) ад усечанай асновы *Ціх-* з суфіксамі *-жа, -ька*: *Ціша, Цішка*. Зарэгістравана *Ціхан* Бр. в. Драг., Ів., Кам. (45), Лун., Малар., Пін.; Мін. в. Люб. (27), Мал. *Ціханец* Бр. в. Кобр. *Ціханка* Бр. в. Драг., Ів., Пін. *Ціханяка* Бр. в. Ів. *Ціша* Бр. в. Малар. *Цішка* Бр. в. Бар. У XVI – XVIII стст. *Тихон, Тифон* (па адной фіксацыі), *Тиш* (4), *Тиша* (4), *Чышка, Тихно* (3) БА I 161.

“Беларуская антрапанімія” М. Бірылы.

Табліца 2.

Тып паселішча	Назва на беларускай мове	Род (лік)	Парадыгма скланення	Транслітарацыя на лацінку	Назва на рускай мове
п. ₍₂₎	Гроза ₍₁₎	ж. ₍₃₎	-зы, -зой і -зою, -зё ₍₃₎	Hraza ₍₄₎	Гроза ₍₄₎
п. ₍₂₎	Межы ₍₁₎	мн. ₍₃₎	Меж і Межаў, -жамі, -жах ₍₃₎	Mieży ₍₄₎	Межи ₍₄₎

Слоўнікі, прызначаныя для масавага чытача, маюць спрошчаную мікраструктуру:

Ціхан (разм. Ціхон, Цішка)

Ціханавіч, Ціханаўна – Тіхон

“Слоўнік асабовых уласных імён” М. Судніка.

Ціхан , Ціханавіч, Ціханаўна	Тіхон , Тіхонович, Тіхоновна
-------------------------------------	-------------------------------------

“Слоўнік асабовых уласных імёнаў” У. Сарокі.

Тапонімы Беларусі сабраны ў цыклах выданняў “Слоўнік назваў населеных пунктаў...” (па абласцях; Мінск, 1977 – 1986) Я. Рапановіча, у працы “Краткий топонимический словарь Белоруссии” (Мінск, 1974) В. Жучкевіча, а таксама ў дзясятках іншых лексікаграфічных выданняў: “Анамас тычны слоўнік Гродзеншчыны” (ч. 1; Гродна, 2005; каля 10,5 тыс. сл. арт.); “Анамас тычны слоўнік Магілёўшчыны” (Магілёў, 2000; каля 6 тыс. сл. арт.) В. Рагаўцова і С. Кечык; “Айканімія Гомельшчыны” (Гомель, 2003; каля 3,8 тыс. сл. арт.) Н. Багамольнікавай і А. Станкевіч; “Віцебшчына ў назвах вуліц” (у 2 ч.: Віцебск, 2008; каля 5,5 тыс. сл. арт.) Г. Мезьнікі; “Назвы азёр Беларусі” (Мінск, 2014; 3146 сл. арт.) С. Шахоўскай і ў іншых даведніках.

Значным набыткам беларускай лексікаграфіі стаў шасцітамовы слоўнік “**Назвы населеных пунктаў Рэспублікі Беларусь**” (па абласцях; Мінск, 2003 – 2010) пад рэдакцыяй В. Лемцюгова. Слоўнікавы артыкул у ім складаецца з наступных інфармацыйных зон: 1) зона намінацыі, 2) зона ідэнтыфікацыі, 3) зона граматычнай інфармацыі, 4) зоны эквівалентаў (гл. табліцу 2).

12. Слоўнікі ўстарэлых слоў – тып функцыянальных лексемных слоўнікаў, дзе адлюстравана лексіка, што выйшла з актыўнага выкарыстання.

Слоўнікі ўстарэлых слоў – тлумачальныя: рэестравыя адзінкі суправаджаюцца лексічна-граматычнай характарыстыкай; як правіла, указваецца род, лік, зборнасць назоўніка, трыванне дзеяслова і іншае, некаторыя словы маюць стылістычную характарыстыку.

“**Слоўнік устарэлых слоў беларускай мовы**” (Брэст, 2005; каля 3500 сл. арт.) А. Макарэвіча створаны на аснове беларускіх лексікаграфічных прац другой паловы XX ст. У рээстр уключаны самастойныя часціны мовы (назоўнікі, прыметнікі, дзеясловы, прыслоўі), а таксама выклічнікі, прыназоўнікі і часціцы. У слоўніку апісваюцца ўстарэлыя словы (*азбукоўнік, войт, інсургент* і інш.),

устарэлыя значэнні слоў (*галава, живот, прапар-шчык* і інш.), устарэлыя “неалагізмы-саветызмы” (*акцыябрыны, лікбез, наркамат* і інш.), устарэлыя формы слоў (*гэст, кроніка, магнэс* і інш.).

У “**Слоўніку архаізмаў і гістарызмаў (на творах беларускай мастацкай літаратуры і публіцыстыкі)**” (Мінск, 2007; каля 5 тыс. сл. арт.) С. Струкавай фіксуецца ўстарэлыя словы, вызначаецца іх семантычны аб’ём, прыводзяцца канкрэтныя выпадкі ўжывання лексем у тэксце. Матэрыялам для даведніка паслужылі творы мастацкай і публіцыстычнай літаратуры XIX – XX стст., а таксама асобныя тэксты эпістальнага жанру. Уключаны выкарыстаныя ў мастацкіх і публіцыстычных творах самастойныя часціны мовы: назоўнікі (у т. л. уласныя назвы, абрэвіятуры, формы суб’ектыўнай ацэнкі), дзеясловы (формы незакончанага і закончанага трывання, дзеепрыметнікі), прыметнікі, прыслоўі, лічэбнікі.

Тыповы слоўнікавы артыкул у даведніках гэмага тыпу складаецца з наступных інфармацыйных зон: 1) зона намінацыі, 2) зона граматычнай інфармацыі, 3) зона стылістычнай інфармацыі, 4) зона семантычнай інфармацыі, 5) зона ілюстрацый, 6) зона пашпартызацыі, 7) зона функцыянальнай інфармацыі.

Казальніца₍₁₎, -ы, ж.₍₂₎ (уст.)₍₃₎, Амбон₍₄₎.

Саўнаргас₍₁₎, -а, м.₍₂₎ (савет.)₍₃₎, Скарачэнне: Савет народнай гаспадаркі₍₄₎.

“Слоўнік устарэлых слоў...” А. Макарэвіча.

Борка₍₁₎, ж.₍₂₎ (разм.)₍₃₎, Бітва₍₄₎. *Ці харобраму князю Мсціславу, Што ў борцы зарэзаў, як згледзеў, Перад войскам касожскім Радзедзю*₍₅₎ (Я. Купала. Слова аб палку Ігаравым – 36. тв., V, 249)₍₆₎.

Панюх₍₁₎, м.₍₂₎ Драбок табакі₍₄₎.

♦ Ні за панюх табакі (прапасці, гінуць і пад.)₍₇₎ – дарэмна, нізавашта₍₄₎. З легіянерамі вы лёгка справіліся. А тут армія, і не абы-якая армія. Дубальтоўкамі яе не спыніш. Пакласці лепшых людзей ні за панюх табакі – карысці мала₍₅₎ (С. Грахоўскі. Рудабельская рэспубліка – ЭСФ, 269)₍₆₎.

“Слоўнік архаізмаў і гістарызмаў...” С. Струкавай.

13. Слоўнікі эпітэтаў – тып функцыянальных лексемных слоўнікаў, у якіх адлюстраваны вобразныя азначэнні. Крыніцай матэрыялу для іх сталі мастацкія і публіцыстычныя творы беларускіх пісьменнікаў XIX – пачатку XXI ст.,

а таксама сучасныя перыядычныя і лексікаграфічныя выданні.

“Слоўнік эпітэтаў беларускай літаратурнай мовы” (Мінск, 1988; 418 сл. арт.) М. Пазнякова рэгіструе агульнамоўныя, народна-паэтычныя і індывідуальна-аўтарскія вобразныя азначэнні.

Загалавачнымі словамі выступаюць назоўнікі, найбольш ужывальныя ў беларускай мове. Да іх па семантычных групам прыводзяцца адпаведныя прыметнікі, дзеепрыметнікі (у значэнні прыметнікаў), а таксама асобныя эпітэты-назоўнікі (у значэнні прыслоўяў).

У дапрацаваным выглядзе слоўнік М. Пазнякова пад той жа назвай быў перавыдадзены ў 2012 г. (у 2 т.; 431 сл. арт.).

“Слоўнік эпітэтаў беларускай мовы” (Мінск, 1998; 235 сл. арт.) Н. Гаўрош вызначаеца больш складанай мікраструктурай. Унутры слоўнікавага артыкула эпітэты групуюцца па семантычных прыметах, прычым спачатку прыводзяцца тыя, якія даюць станоўчую ацэнку з’яве, потым (пасля знака ○) эпітэты з адмоўнай характарыстыкай. Калі адны і тыя ж эпітэты могуць быць аднесены да некалькіх значэнняў загалавачнага слова, то яму даецца абагульненае (праз кропку з коскай) азначэнне.

Мікраструктура слоўнікаў эпітэтаў складаецца з наступных інфармацыйных зон: 1) зона намінацыі, 2) зона семантычнай інфармацыі, 3) зона лексічнай інфармацыі, 4) зона стылістычнай інфармацыі, 5) зона ілюстрацыі, 6) зона пашпартызацыі.

14. Частотныя слоўнікі – тып функцыянальных слоўнікаў, якія ствараюцца ў працэсе суцэльнага падліку тэкставых адзнак і паказваюць частату ўжывання лексікі ў спецыяльна сфарміраванай выбарцы тэкстаў. Частотныя слоўнікі ўкладаюцца з апорай на розныя адзінкі падліку (словаформы, лексемы або словазлучэнні) і выкарыстоўваюцца ў сферы прыкладной лінгвістыкі. Звесткі пра частотнасць неабходныя пры выяўленні аўтарства тэкстаў, пры вызначэнні лексічных мінімумаў і стварэнні навучальных дапаможнікаў, распрацоўцы кодаў для машыннага перакладу і праграм аўтаправеркі. Частотныя слоўнікі выканалі значную ролю ў фарміраванні асобнай галіны статыстычнага мовазнаўства – лексікастатыстыкі, прадмет якой – лінгвістычная і статыстычная інтэрпрэтацыя размеркавання слоў у мове і тэксце [1, с. 3 – 4].

Першыя беларускія частотныя слоўнікі – гэта выпускі **“Частотнага слоўніка беларускай мовы”** Н. Мажэйкі і А. Супруна, якія адлюстроўваюць лексіку мастацкай прозы (Мінск, 1976; каля 22 тыс. слоў), публіцыстыкі (Мінск, 1979; каля

18 тыс. слоў), вуснай народнай творчасці (Мінск, 1982; каля 21 тыс. слоў), гутарковай мовы (Мінск, 1989; каля 20 350 слоў), паэзіі (Мінск, 1992; каля 24,6 тыс. слоў). Названыя працы ствараліся ў першую чаргу для вызначэння межаў актыўнага слоўнікавага складу беларускай мовы.

“Частотны слоўнік беларускай мовы” (Мінск, 2006; 64 536 сл. арт.) Н. Мажэйкі складзены на аснове агульнай выбаркі з мастацкіх, фальклорных, публіцыстычных, гутарковых і афіцыйна-справавых тэкстаў. Слоўнік паказвае, што найбольш частотныя ў беларускай мове: злучнікі *і, а, як, што, ж, калі*; прыназоўнікі *ў / у, на, з, да, па*; часціцы *не, ж*; займеннікі *ён (яна, яно, яны), я (мы), ты (вы), гэта (гэты), той, увесь*; дзеяслоў *быць*. З ліку назоўнікаў часта ўжываюцца словы, якія абазначаюць: а) назвы асоб, калектываў, прафесій: *бацька, маці, брат, сусед, народ, насельніцтва, настаўнік, доктар*; б) назвы рэчаў і з’яў навакольнага асяроддзя: *зямля, вада, лес, дрэва, вецер*; в) найменні частак цела чалавека: *вока, галава, вуха, рука, нага*; г) назвы ўчынкаў, дзеянняў, пачуццяў, станаў і пад.: *боль, бяда, здароўе, памяць, увага* і інш.

У мікраструктуру слоўніка ўваходзяць тры асноўныя часткі: алфавітны спіс слоў (корпус), алфавітна-частотны спіс першай тысячы самых частых слоў (з частатой 209 і вышэй), частотны спіс першай тысячы найбольш частых слоў у парадку змяншэння частот да частаты 209 уключна, тлумачальны слоўнічак рэдкіх слоў.

Слоўнікавыя артыкулы адрозніваюцца адзін ад аднаго ў залежнасці ад спецыфікі моўнага матэрыялу. У мікраструктуры слоўніка можна вылучыць наступныя інфармацыйныя зоны: 1) зона намінацыі, 2) зона граматычнай інфармацыі, 3) зона стылістычнай інфармацыі, 4) зона семантычнай інфармацыі, 5) зона частотнай інфармацыі.

Малапашыраныя і незразумелыя словы пазначаюцца астэрыскам (*), які азначае, што іх семантыку можна ўдакладніць у тлумачальным слоўніку рэдкіх слоў, змешчаным у дадатку.

Працяг будзе.

Спіс літаратуры

1. **Алексеев, П. М.** Статистическая лексикография (типология, составление и применение частотных словарей) / П. М. Алексеев; науч. ред. Р. Г. Пиотровский. – Ленинград: ЛГПИ, 1975. – 120 с.
2. **Пацюпа, Ю.** Павукі ў слоіку / Ю. Пацюпа // ARCHE. – № 6 (57). – 2007. – С. 39 – 63.
3. **Шахоўская, С. У.** Беларуская анамастычная лексікаграфія: фарміраванне, сучасны стан, вектары развіцця: манаграфія / С. У. Шахоўская; пад рэд. П. А. Міхайлава. – Баранавічы, 2012. – 258 с.

Дзмітрый ДЗЯТКО,
кандыдат філалагічных навук.

Аўтар ахвяруе ганарар на развіццё часопіса.